

Số: /BC-SPS-BNNVN

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO

Quan ngại về Thông tư 04/2024/TT-BNNPTNT ngày 01/4/2024 “Sửa đổi, bổ sung một số điều của các Thông tư quy định về kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật trên cạn”

Kính gửi: Bộ trưởng Lê Minh Hoan

Liên quan đến quan ngại về Thông tư 04/2024/TT-BNNPTNT ngày 01/4/2024 “Sửa đổi, bổ sung một số điều của các Thông tư quy định về kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật trên cạn” (sau đây gọi tắt là Thông tư), Văn phòng SPS Việt Nam kính báo cáo Bộ trưởng như sau:

I. Về nhiệm vụ đầu mối thông báo dự thảo Thông tư

1. Quá trình đăng thông báo

Ngày 22/01/2024, Văn phòng SPS Việt Nam nhận được công văn số 221/TY-KD của Cục Thú y về việc đăng thông báo dự thảo Thông tư để lấy ý kiến Thành viên WTO. Văn phòng SPS Việt Nam đã hướng dẫn Cục Thú y hoàn thành biểu mẫu (form) theo quy định. Ngày 30/01/2024, Văn phòng SPS Việt Nam đã đăng tải dự thảo Thông tư lên website <https://eping.wto.org> và đã được Ban thư ký WTO phê duyệt¹.

2. Gia hạn thời gian góp ý

Trong thời hạn góp ý, Văn phòng SPS Việt Nam đã chuyển đề nghị gia hạn của 02 Thành viên WTO tới Cục Thú y và đã nhận được công văn đồng ý gia hạn của Cục².

3. Góp ý của các Thành viên WTO và giải trình của Cục Thú y

Văn phòng SPS Việt Nam đã gửi góp ý của 04 Thành viên WTO³ tới Cục Thú y và nhận được 03 công văn tiếp thu, giải trình của Cục⁴.

Về việc này, theo quy định của Hiệp định SPS/WTO và thông báo số G/SPS/7/Rev.5 của Ban thư ký WTO, thời gian góp ý đối với thông báo dự thảo ít nhất 60 ngày, tuy nhiên, Cục Thú y yêu cầu thời gian góp ý 23 ngày không đúng theo quy định. Do vậy, các nước phản hồi là đúng sự thật.

¹ Số thông báo số G/SPS/N/VNM/153

² Đối với Hoa Kỳ: số 57/SPS-BNNVN ngày 19/2/2024 và số 414/TY-KD ngày 23/02/2024; Úc: số 72/SPS-BNNVN ngày 23/2/2024 và số 452/TY-KD ngày 28/02/2024;

³ Hàn Quốc, Hoa Kỳ, Úc, Bra-xin;

⁴ Hàn Quốc: Công văn số 889/TY-KD ngày 22/4/2024; Hoa Kỳ: số 898/TY-KD ngày 24/4/2024; Bra-xin: số 1227/TY-KD ngày 31/5/2024; Đến nay, Văn phòng SPS Việt Nam chưa nhận được công văn về việc tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý của Úc.

II. Về phiên họp với EU về Thông tư 04 và thư của 6 Đại sứ đồng ký gửi Bộ trưởng⁵

Theo đề nghị của Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam về việc đề nghị họp trực tuyến với Cục Thú y và các cơ quan liên quan của Bộ nhằm thảo luận, làm rõ một số điểm trong Thông tư; Văn phòng SPS Việt Nam đã tổ chức Phiên họp với EU và mời các đơn vị liên quan. Nội dung và kết quả Phiên họp như sau:

1. Thành phần, thời gian, địa điểm họp

a) Phía Việt Nam

- Ông Lê Thanh Hòa, Giám đốc Văn phòng SPS Việt Nam (Đồng chủ trì);
- Các chuyên viên của Văn phòng SPS Việt Nam;
- Ông Nguyễn Phú Thái, phòng Kiểm dịch động vật, Cục Thú y;
- Ông Nguyễn Quang Huy, Vụ Pháp chế;
- Vắng đại diện của Vụ Hợp tác quốc tế.

b) Phía Phái đoàn EU

- Bà Coulon Sylvie, Trưởng khối A5, cán bộ chính sách quốc tế tại Việt Nam, Phòng Quan hệ quốc tế song phương, Tổng cục An toàn sức khỏe và An toàn thực phẩm (DG SANTE), Ủy ban châu Âu (Đồng chủ trì);

- Bà Meta Varady, cán bộ chính sách tại Việt Nam, đơn vị D3 (Các vấn đề về Nông nghiệp, Thực phẩm và Kiểm dịch động thực vật), Tổng cục Thương mại (DG TRADE), Ủy ban châu Âu;

- Ông Carsten Schitteck, Trưởng ban Ban Kinh tế và Thương mại – Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam;

- Ông Renzo Moro, LL.M, chuyên gia vệ sinh dịch tễ và kiểm dịch thực vật nông nghiệp, Đại sứ quán Ý tại Hà Nội;

- Bà Olga Baniandres Rodriguez, Tham tán Nông nghiệp, Thủy sản và Thực phẩm khu vực Đông Nam Á, Đại sứ quán Tây Ban Nha tại Singapore;

- Ông Lê Kỳ Anh - Chuyên gia kinh tế và thương mại, Ban Kinh tế và Thương mại – Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam;

- Và một số đại diện của Liên minh châu Âu.

c) Thời gian: Từ 14:00 – 16:30 ngày 12/6/2024;

d) Địa điểm: Trụ sở Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam;

e) Hình thức: Trực tiếp kết hợp trực tuyến.

⁵ Công hàm số 4218648 của Phái đoàn EU tại Việt Nam và thư của các Đại sứ Úc, Bra-zil, Ca-na-da, Anh, Hoa Kỳ và Hàn Quốc đồng ký gửi Bộ trưởng Lê Minh Hoan nêu quan ngại về Thông tư 04/2024/TT-BNNPTNT của Bộ ban hành ngày 01/4/2024.

2. Nội dung phiên họp

a) Phái đoàn Liên minh châu Âu đưa ra 2 vấn đề thảo luận:

- Ảnh hưởng của Thông tư 04 đối với cơ chế đăng ký danh sách doanh nghiệp (pre-listing) của EU

Phía EU cho rằng: i) việc các lô hàng của EU bị giữ lại ở hải quan Việt Nam hồi tháng 5/2024 là do các vấn đề liên quan tới yêu cầu mã HS 8 số (được yêu cầu điền vào biểu mẫu số 02, 03, 17, 18, 19, 20 của Phụ lục 05 của Thông tư 25); ii) những sửa đổi của Thông tư 04 đang gây khó khăn cho cơ chế pre-listing mà Việt Nam và EU cam kết thực hiện theo Hiệp định EVFTA, đồng thời với chính sách mới, sẽ tăng chi phí cho các nhà xuất khẩu EU; iii) Đề nghị Việt Nam khẳng định Thông tư 04 có hay không ảnh hưởng đến cơ chế pre-listing? Nếu có thì cụ thể như thế nào? Nếu không thì cần có văn bản giải thích, hướng dẫn rõ ràng thực hiện Thông tư tới các đối tượng liên quan (đặc biệt đối với các kiểm dịch viên tại cửa khẩu đang gây ách tắc hàng hoá của Pháp, Tây Ban Nha,...).

- Các chỉ tiêu kiểm tra vi sinh vật: *Salmonella* spp. và *E.coli* là quá ngặt nghèo so với mức cần thiết. Tần suất kiểm tra tại cửa khẩu cũng cao hơn mức cần thiết, Việt Nam không kiểm tra dựa trên nguy cơ, không quan tâm đến nguồn gốc hàng hoá, nước xuất khẩu,... mà kiểm tra theo tính hệ thống. Như vậy là không hợp lý.

b) Ý kiến của đại diện của Cục Thú y

- Do EU không nêu rõ các vấn đề cần thảo luận trước nên khó cho Cục Thú y cử người tham dự họp được đầy đủ thành phần;

- Dự thảo Thông tư dự kiến kiểm tra toàn bộ các chủng *Salmonella* spp. và *E.coli*, sau khi nhận góp ý của Thành viên WTO, quy trình kiểm tra chỉ còn áp dụng với *Salmonella* spp. và chỉ một chủng *E.coli* O157.H7. Lý do: đã giải thích cụ thể tại công văn số 898/TY-KD ngày 24/4/2024.

- Theo Thông tư 04, tần suất kiểm tra tại cửa khẩu của Việt Nam như sau: (i) Đối với các mặt hàng có nguy cơ cao (mặt hàng tươi sống: thịt, thịt đông lạnh), cơ quan nhập khẩu sẽ kiểm tra từng lô hàng (100%); (ii) Đối với các mặt hàng có nguy cơ thấp (sữa, trứng, hàng chế biến), cơ quan nhập khẩu sẽ kiểm tra theo tần suất (20%).

3. Kết luận Phiên họp

- Phía EU đề nghị Việt Nam tuân thủ các cam kết trong Chương SPS/ EVFTA với nguyên tắc tương đương, các biện pháp SPS không được phân biệt đối xử và gây bất lợi với các bên. Đồng thời EU lưu ý về nguyên tắc có đi có lại, các sản phẩm thủy sản của Việt Nam xuất khẩu sang EU không chịu các quy trình hết sức ngặt nghèo giống như các sản phẩm của EU vào Việt Nam;

- Giám đốc Văn phòng SPS Việt Nam đề nghị EU gửi văn bản chính thức những điểm cần làm rõ trong Thông tư 04 để phía Việt Nam nghiên cứu trả lời; đồng ý với ý kiến EU nên có các phiên họp kỹ thuật để giải quyết các vấn đề còn tồn đọng, nhằm tạo thuận lợi thương mại giữa hai bên;

- Hai bên thống nhất sẽ làm việc qua nhiều kênh, bên cạnh WTO như Đại sứ quán và qua đầu mối thực thi Hiệp định EVFTA.

4. Về thư của 6 Đại sứ đồng ký gửi Bộ trưởng

Nội dung chính thư của 6 Đại sứ đồng ký gửi Bộ trưởng nêu quan ngại về vấn đề thủ tục hồ sơ, đăng ký doanh nghiệp và yêu cầu xét nghiệm thêm các chỉ tiêu kiểm tra vi sinh vật quy định tại Thông tư 04, gây khó khăn cho doanh nghiệp tương tự quan ngại của EU.

III. Kiến nghị

1. Giao Cục Thú y:

- Chủ động bố trí lịch gặp trực tiếp, đối thoại với EU và 6 Đại sứ trong thời gian sớm nhất để làm sáng tỏ các điểm mới trong Thông tư 04;

- Cung cấp tài liệu chứng minh việc không tuân thủ thời gian lấy ý kiến Thành viên WTO dưới 60 ngày là nhằm thuận lợi hoá thương mại để áp dụng điều khoản ban hành văn bản khẩn cấp⁶ về Văn phòng SPS Việt Nam. Nếu không đủ minh chứng, Cục xem xét báo cáo Bộ có thể gia hạn thời gian có hiệu lực thêm 60 ngày⁷ và bổ sung văn bản hướng dẫn thực hiện. Làm rõ việc có phải ghi mã HS trên hồ sơ danh mục được phép nhập khẩu và Chứng nhận kiểm dịch hoặc Chứng nhận ATTP nước xuất khẩu không? hay chỉ ghi mã HS trong đơn xin kiểm dịch nhập khẩu theo quy định tại Hồ sơ gửi Cục Thú y?

2. Giao Văn phòng SPS Việt Nam⁸ đầu mối phối hợp với Cục Thú y, báo cáo Bộ trưởng về quan ngại của Thành viên WTO đối với thời gian lấy ý kiến dự thảo Thông tư;

3. Giao Vụ Hợp tác quốc tế chủ trì phối hợp với Cục Thú y và Văn phòng SPS Việt Nam dự thảo thư trả lời của Bộ trưởng: (1) đối với quan ngại của EU và 6 Đại sứ; (2) lập tổ công tác, xử lý các hồ sơ tồn đọng và thực hiện chỉ đạo của Bộ trưởng về kết quả phiên họp liên quan đến Thông tư 04.

Văn phòng SPS Việt Nam kính báo cáo và xin ý kiến Bộ trưởng./.

GIÁM ĐỐC

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Các Thứ trưởng (để b/c);
- Vụ HTQT (để tổng hợp);
- Cục Thú y (để p/h);
- Lưu VT.

Lê Thanh Hòa

⁶ Theo Thủ tục khuyến nghị sửa đổi để thực hiện các nghĩa vụ minh bạch các biện pháp SPS (G/SPS/7/Rev.5) của Ban thư ký WTO, hỗ trợ Thành viên thực hiện nghĩa vụ minh bạch theo Điều 7 (Phụ lục B), Hiệp định SPS-WTO về việc thông báo dự thảo các biện pháp SPS;

⁷ Từ ngày 16/5/2024 sang ngày 16/7/2024;

⁸ Cơ quan đầu mối liên lạc và triển khai thực hiện chương SPS, Hiệp định EVFTA theo Quyết định 1175/QĐ-TTg ngày 04/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.